

F. t. beslutn. vedr. fremmedsprogede børn

*Bemærkninger til forslaget**Almindelige bemærkninger*

Formålet med dette forslag er at sikre børns trivsel og muligheder for en ordentlig undervisning i alle danske folkeskoler.

Indvandrerbørn har naturligt nok ofte begrænsede kundskaber i dansk, når de starter i folkeskolen. Selv for 2. og 3. generations indvandrere kan man imidlertid opleve, at børnene hverken forstår eller taler det danske sprog, når de kommer i den undervisningspligtige alder.

En del af folkeskolens undervisningstid og ressourcer anvendes derfor i dag på at bringe de fremmedsprogede elever op på et sprogligt niveau i nærheden af deres danske klassekammeraters. Først derefter er det muligt at tage ordentligt fat på den egentlige undervisning.

Det uundgåelige resultat er, at det faglige niveau bliver lavere i klasser med mange fremmedsprogede elever.

Dette er naturligvis utilfredsstillende – både for de danske og de fremmedsprogede elever.

Den nuværende situation indebærer, at danske forældre føler sig tilskyndede til at flytte deres børn væk fra skoler med mange fremmedsprogede elever. Også indvandrerforældre kan reagere på denne måde, men det forekommer sjældnere.

Erfaringen viser, at de elever, som flyttes, selvsagt kommer fra de mere ressourcerstærke familier. Dermed forsvinder også de mest engagerede og »støttende« forældre i relation til forældreråd, lejrskoler og lign. Herved svækkes samspillet mellem skole og hjem, hvilket yderligere medvirker til at sænke det sociale og faglige niveau.

Der er med andre ord tale om en selvforstærkende proces, som gør en ordentlig undervisning stadig mere umulig.

Beslutningsforslaget skønnes ikke at medføre yderligere udgifter for de offentlige kasser – tværtimod. Udgifterne til modtageklasser skønnes at blive dækket ind med de besparelser, som ligger i at fjerne

danskundervisningen af de fremmedsprogede elever fra de normale skoleklasser.

Hertil kommer den besparelse, som ligger i at fjerne kommunernes forpligtelse til at yde modersmålsundervisning til de fremmedsprogede elever.

Bemærkninger til forslagens enkelte punkter

Ad 1

En forsvarlig undervisning i den danske folkeskole forudsætter, at børnene kan dansk, når de begynder i 1. klasse. Det foreslås derfor, at der oprettes indslusnings- eller modtageklasser for fremmedsprogede børn, som her kan modtage en intensiv undervisning i dansk.

Når børnene har opnået tilstrækkelige danskundskaber til at følge med i folkeskolens almindelige undervisning uden brug af tolke eller tolærsystem, overføres de til skolens normale klasser.

Modtage- eller indslusningsklasserne skal i overensstemmelse med den eksisterende folkeskolelov oprettes i folkeskoleregion – og kan også godt fysisk befinde sig på en almindelig folkeskole. Hvor det skønnes hensigtsmæssigt, kan flere kommuner gå sammen om en eller flere modtageklasser til fremmedsprogede børn.

I den eksisterende folkeskolelovs § 5, stk. 7, hedder det, at »der gives i fornødent omfang særlig tilrettelagt danskundervisning til fremmedsprogede elever«. I bekendtgørelse om folkeskolens undervisning af fremmedsprogede elever af 20. november 1984 hedder det i § 4: »Elever, som på grund af utilstrækkeligt kendskab til dansk har vanskeligt ved at følge undervisningen i klassen, henvises til særligt tilrettelagt undervisning i dansk og eventuelt tillige til supplerende faglig undervisning«.

Allerede med de eksisterende bestemmelser er det således muligt at lave et indslusningsklassesystem, og en del kommuner benytter da også i større eller mindre omfang dette system i dag. Forslagsstillerne finder det imidlertid påkrævet at præcisere, at kommunerne ikke med de eksisterende regler har nogen for-